

MONIKA BARTOS

XI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie, Polska ■ Maria Dąbrowska High School no 11 in Kraków, Poland

Narzędzia edukacyjne opracowywane w czasie projektu „Mój mikroregion w makro-Europie. Europejczyk w zrestrukturyzowanej przestrzeni” współfinansowanego w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+ koordynowanego przez XI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie

Presentation of Educational Tools Being Developed as Part of the Erasmus + Project “My Micro Region in Macro-Europe. A Young European in Restructured Space”

Streszczenie: Zjawiska prowadzące do ukształtowania się globalnego społeczeństwa informacyjnego stawiają przed edukacją nowe wyzwania. Szkoła, w celu przygotowania młodzieży do umiejętnego wykorzystywania informacji, dostosowania do życia w dynamicznie zmieniającej się przestrzeni gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwie otwartym, musi wypracować nowe metody kształcenia. Zadania te są szczególnie istotne w środowiskach dotkniętych procesem restrukturyzacji. W regionach, gdzie doszło do znaczących zmian ekonomicznych i społecznych, charakteryzujących się postępowaniem technologicznym, intensyfikacją wzajemnego oddziaływania na siebie podmiotów oraz przenikaniem się zasobów, młodzież ma problemy z ukierunkowaniem swojej edukacyjnej i zawodowej drogi. Wzorce przedsiębiorczości, kapitał społeczny wyniesiony z domu i brak kompetencji miękkich poszukiwanych przez pracodawców mogą negatywnie wpływać na szanse młodzieży na rynku pracy. Z powyższej diagnozy zrodził się projekt międzynarodowej współpracy szkół. Ma on na celu zaznajomienie młodzieży z ich otoczeniem ekonomicznym, jak również przygotowanie młodych ludzi do wejścia na rynek pracy. Efektem tych działań będzie stworzenie otwartych zasobów edukacyjnych: *Podręcznika dobrych praktyk* oraz gry komputerowej „Moja pierwsza firma”. Podręcznik będzie zawierał ćwiczenia kształtujące umiejętności miękkie sprzyjające zatrudnieniu i przedsiębiorczości, wypracowane przez pięć szkół partnerskich. Gra będzie komputerową symulacją założenia i prowadzenia pierwszej firmy, która pozwoli przenieść informacje teoretyczne dotyczące zakładania podmiotów gospodarczych na poziom zintegrowanego ćwiczenia praktycznego, obejmującego wiele aspektów takiej działalności. Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie tych narzędzi nauczycielom przedsiębiorczości.

Abstract: The ongoing phenomena leading to the formation of a global information society create new challenges for education. In order to prepare young people for the skilful use of information resources, to adapt to life in the dynamically changing environment of a knowledge-based economy and open society, new learning methods must be developed. These tasks are particularly important in environments affected by the deep restructuring process. In regions where there have occurred significant changes in economic, social, and economic structures characterised by technological progress, intensification of interactions between different actors and interfusion of diverse resources, young people have a great deal of difficulty designing their educational and professional paths. Young peoples' family background, as well as lack of soft skills sought by employers, can negatively impact the chances of young people on the labour market. The above-mentioned diagnosis of needs has resulted in the project of international school cooperation. The project aims at familiarising young people with their economic environment, as well as preparing them to enter the labour market. This will result in the creation of open educational resources: the "Book of Good Practices" and a computer game "My First Business". The book will include activities to practise soft skills crucial to employment and entrepreneurship developed by five partner schools. The game will be a computer simulation of setting up and running of the first company, which will transfer the theoretical information on setting up business entities to the level of an integrated practical exercise, covering many aspects of such an activity. The purpose of the paper is to present the educational tools to entrepreneurship teachers.

Słowa kluczowe: Erasmus+; gra komputerowa; młodzież; przedsiębiorczość; symulacja biznesowa; umiejętności miękkie; zatrudnienie

Keywords: business simulation; computer game; employment; entrepreneurship; Erasmus+; soft skills; youth

Otrzymano: 2 listopada 2017

Received: 2 November 2017

Zaakceptowano: 15 maja 2018

Accepted: 15 May 2018

Sugerowana cytacja/Suggested citation:

Bartos, M. (2018). Narzędzia edukacyjne opracowywane w czasie projektu „Mój mikroregion w makro-Europie. Europejszyk w zrestrukturyzowanej przestrzeni” współfinansowanego w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+ koordynowanego przez XI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie. *Przedsiębiorczość – Edukacja [Entrepreneurship – Education]*, 14, 513–517. DOI: 10.24917/20833296.14.35

Zjawiska prowadzące do ukształtowania się globalnego społeczeństwa informacyjnego stawiają przed edukacją nowe wyzwania. Szkoła, w celu przygotowania młodzieży do umiejętnego wykorzystywania zasobu posiadanych informacji oraz dostosowania do życia w dynamicznie zmieniającej się przestrzeni gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwie otwartym, musi wypracować nowe metody kształcenia. W otoczeniu charakteryzującym się postępowaniem technologicznym, intensyfikacją wzajemnego oddziaływania na siebie różnych podmiotów, a także przenikaniem się rozmaitych zasobów, młodzież ma ogromne problemy z ukierunkowaniem swojej edukacyjnej i zawodowej drogi. W polskim systemie edukacyjnym nie jesteśmy nastawieni na model kształcenia sprzyjający zatrudnieniu i przedsiębiorczości. Mamy trudności z nauczaniem młodzieży umiejętności miękkich i nie jesteśmy w wystarczającym stopniu skoncentrowani na tym, jak młody człowiek będzie na rynku pracy współpracował z innymi.

W 2015 r. w XI Liceum Ogólnokształcącym w Krakowie, na warsztatach odbywających się w ramach projektu „Kształtowanie postaw młodzieży wkraczającej na rynek

pracy”, koordynowanego przez krakowski Uniwersytet Pedagogiczny, zaobserwowano ogromny problem uczestników z takimi zadaniami, jak organizacja pracy i gospodarowanie czasem. Oznacza to, że młodzieży brakuje kompetencji miękkich poszukiwanych przez pracodawców. W tym samym roku w XI liceum została przeprowadzona ankieta obejmująca 160 uczniów klas maturalnych. Jej wyniki pokazały, że 40% uczniów zetknęło się z problemem bezrobocia w najbliższej rodzinie, a w przypadku ponad połowy z nich bezrobocie członka rodziny trwało ponad rok. Można zatem wnioskować, iż wzorce przedsiębiorczości oraz kapitał społeczny wyniesiony z domu mogą negatywnie wpływać na szanse młodzieży na rynku pracy. W ankiecie prawie połowa respondentów wskazała, że czasami myśli o założeniu własnej firmy, ale nie ma na nią pomysłu. Przy tym tylko 32% wie, jak się zakłada firmę. Świadczy to zarówno o ambicjach, jak i o nieco życzeniowym podejściu do realizacji swoich marzeń. Analiza wywiadów i ankiet przeprowadzonych z uczniami skłania do sformułowania wniosku, iż wymagania rynku pracy istnieją dla młodzieży w dużej mierze w sferze abstrakcji. Równocześnie młodzi ludzie charakteryzują się nasilonymi postawami roszczeniowymi w stosunku do przyszłego pracodawcy.

Również w 2015 r. w XI LO w Krakowie przeprowadzono konsultacje z nauczycielami przedsiębiorczości na temat optymalnych narzędzi edukacyjnych. Nauczyciele wskazali na trudność z przeniesieniem informacji teoretycznych dotyczących zakładania podmiotów gospodarczych na poziom zintegrowanego ćwiczenia praktycznego, obejmującego wiele aspektów takiej działalności jednocześnie.

Projekt Erasmus+ „**Mój mikroregion w makro-Europie. Europejczyk w zrestrukturyzowanej przestrzeni**” to projekt międzynarodowego partnerstwa szkół koordynowany przez XI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie. Pozwoli on uczestnikom zapoznać się z historycznym procesem restrukturyzacji miasta, a tym samym zrozumieć, jak kształtowało się ich otoczenie ekonomiczne. W kolejnym etapie projektu uczestnicy zbadają współczesne uwarunkowania rynku pracy, sporządzając mapy pozwalające zrozumieć, w jakim otoczeniu ekonomicznym funkcjonują. Przez cały czas trwania projektu odbywają się warsztaty, które pomagają uczestnikom nabyć umiejętności ułatwiające uczestnictwo w rynku pracy jako pracownik lub przedsiębiorca.

Jednym z najważniejszych celów projektu jest opracowanie powszechnie dostępnych narzędzi edukacyjnych, opierających się na technologiach informacyjnych. Ułatwią one uczniom wybór drogi zawodowej przez rozpoznanie potrzeb rynku pracy, a także nabycie niezbędnych kompetencji sprzyjających zatrudnieniu i przedsiębiorczości, jak również wiedzy i umiejętności związanych z zakładaniem i prowadzeniem własnej firmy.

Pierwszym elementem opracowywanego pakietu edukacyjnego jest *Podręcznik dobrych praktyk*. Będzie to dokument elektroniczny, dostępny dla użytkowników bezpłatnie, zawierający zestaw ćwiczeń kształtujących umiejętności miękkie. Zawarte w nim będą cztery rozdziały, odnoszące się do różnych obszarów, z których każdy obejmie pięć umiejętności szczegółowych. Będą to:

Rozdział 1. Zarządzanie własną osobą

- autoprezentacja,
- mocne i słabe strony,
- podejmowanie decyzji,
- gospodarowanie czasem,
- poczucie własnej wartości;

Rozdział 2. Motywacja i komunikacja

- komunikacja międzyludzka,
- style motywacji,
- inicjowanie rozmowy i wycucie czasu,
- zbieranie informacji,
- przygotowanie do dyskusji;

Rozdział 3. Umiejętności interpersonalne

- kooperacja,
- praca w grupach,
- wspólne podejmowanie decyzji,
- branie odpowiedzialności za wspólnie osiągnięte rezultaty,
- wspólne rozwiązywanie problemów;

Rozdział 4. Kompetencje przedsiębiorcze

- kreatywność i innowacyjność – podejmowanie nowych wyzwań,
- odpowiedzialne gospodarowanie pieniędzmi własnymi i wspólnymi,
- rozpoznanie działań etycznych i nieetycznych w życiu gospodarczym,
- projektowanie działań w zakresie zakładania własnej firmy.

Walorem wspomnianego podręcznika będzie sposób doboru ćwiczeń.

Projekt jest oparty na międzynarodowym partnerstwie szkół z Krakowa, Rygi (Łotwa), Craiova (Rumunia), Leganes (Hiszpania) i Aversa (Włochy). W szkołach odbywają się warsztaty, podczas których ćwiczone są uzgodnione przez partnerstwo umiejętności. Każda ze szkół wybiera, na podstawie ocen uczestników i prowadzących, po jednym najlepszym ćwiczeniu odnoszącym się do każdej umiejętności. Ćwiczenia te następnie są przeprowadzane w grupach międzynarodowych podczas spotkań projektowych, gdzie również są oceniane przez uczestniczącą młodzież. Tym sposobem możemy wybrać ćwiczenia ciekawe, skuteczne i atrakcyjne dla młodzieży z różnych krajów Unii Europejskiej. W tej chwili pierwszy rozdział książki w wersji angielskiej jest gotowy do pobrania ze strony internetowej www.xilo.krakow.pl z zakładki Erasmus – Narzędzia Edukacyjne. Drugi rozdział pojawi się na przełomie 2017 i 2018 r. Całość będzie gotowa w pierwszych miesiącach 2019 r., również w języku polskim oraz pozostałych językach narodowych szkół partnerskich.

Drugim elementem opracowywanego pakietu edukacyjnego jest **komputerowa gra edukacyjna „Moja pierwsza firma”**, w której gracz będzie tworzył i prowadził przedsiębiorstwo. Gra będzie innowacyjnym narzędziem dydaktycznym, które będzie wpisywało się w potrzeby nauczycieli przedsiębiorczości, pozwalając na wieloaspektowe zastosowanie praktycznej wiedzy na temat tworzenia podmiotu gospodarczego oraz jego funkcjonowania.

Aplikacja będzie działała na laptopach i komputerach stacjonarnych. Udostępniona zostanie dla użytkowników bezpłatnie do pobrania z Internetu w pierwszych miesiącach 2019 r. Będzie to symulacja założenia i prowadzenia pierwszej własnej firmy, zawierająca scenariusze planu biznesowego co najmniej pięciu firm, spośród których gracz będzie wybierał rodzaj i miejsce działalności (Polska lub inny kraj partnerstwa). Gra zostanie wykonana w formie drzewa decyzyjnego z opcjami zamkniętymi, a w ogólnych zarysach będzie polegać na:

- stworzeniu z przygotowanych opcji biznesplanu i planu wydatków,
- wybraniu pracowników, wielkości i lokalizacji lokalu itp.,

- ustaleniu płacy pracowników,
- wyborze formy prawnej działalności gospodarczej i uzupełnieniu odpowiednich dokumentów,
- prowadzeniu działalności przez dany okres w tygodniowych interwałach, co będzie wymagało reagowania na losowo generowane wydarzenia.

Pozostałe narzędzia edukacyjne, które powstają w projekcie Erasmus+ „Mój mikroregion w makro-Europie. Europejczyk w zrestrukturyzowanej przestrzeni”, to **film edukacyjny** w języku angielskim przygotowany przez uczniów XI LO w Krakowie, dotyczący przemian ekonomicznych w mieście w latach 1945–2016 (<https://youtu.be/t1pM-trUU68U>) oraz **zestaw map w formie prezentacji PowerPoint**, które będą przedstawiać współczesne uwarunkowania rynku pracy w Krakowie (do pobrania ze strony internetowej www.xilo.krakow.pl z zakładki Erasmus – Narzędzia Edukacyjne).

Innowacyjność **projektu Erasmus+ „Mój mikroregion w makro-Europie. Europejczyk w zrestrukturyzowanej przestrzeni”** wynika z jego wielowymiarowości, jak również z faktu, iż doskonale koresponduje on z najważniejszymi wyzwaniami stojącymi obecnie przed edukacją. Projekt dotyczy niezwykle istotnego problemu, jakim jest dostosowanie metod kształcenia do wymogów współczesnego rynku pracy.

Monika Bartos jest nauczycielką języka angielskiego w XI Liceum Ogólnokształcącym w Krakowie, koordynatorką projektu międzynarodowego partnerstwa szkół „Mój mikroregion w makro-Europie. Europejczyk w Zrestrukturyzowanej przestrzeni” współfinansowanego w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+.

Monika Bartos is an English teacher at Maria Dąbrowska High School no 11 in Kraków, a coordinator of the international school partnership “My Micro Region in Macro-Europe. A Young European in restructured Space” co-financed by the European Union Erasmus+ programme.

Adres/Address:

XI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie
os. Teatralne 33
31-948 Kraków, Polska
e-mail: monika.agnieszka.bartos@gmail.com

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

